

ความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนาและทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล: ข้อค้นพบจากการสำรวจทางสังคมโดยทั่วไปในสหรัฐอเมริกา

ศิริพงษ์ ปาลกะวงษ์ ณ อยุธยา¹

1. ที่มา ความสำคัญ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1.1 มุมมองเกี่ยวกับการฆ่าตัวตาย

การฆ่าตัวตายเป็นการกระทำที่ตนเองเสียชีวิตโดยเจตนาด้วยวิธีการใดก็ได้ที่สามารถเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตั้งแต่ระดับความคิด ความพยายาม และการลงมือกระทำการดังกล่าวจนเกิดผลสำเร็จซึ่งก็คือการดับสูญของชีวิต (ประเวศ ตันติพิวัฒน์สกุล และสุรสิงห์ วิศรุตรัต 2542) ด้วยเหตุนี้ องค์การอนามัยโลกจึงเกิดความตระหนักต่อปรากฏการณ์ดังกล่าวทั้งในแง่การรณรงค์ การเฝ้าระวังป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการฆ่าตัวตาย ตลอดจนการประชาสัมพันธ์และขยายความร่วมมือไปสู่ในทุกระดับให้ตระหนักต่อปรากฏการณ์ดังกล่าวเช่นกัน (World Health Organization [WHO] 2012) ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาถึงการตอบสนองของภาคส่วนตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงนานาชาติต่อปรากฏการณ์การฆ่าตัวตาย ได้สะท้อนให้เห็นว่า การฆ่าตัวตายเป็นปรากฏการณ์ที่ถูกให้ความสำคัญและคุณค่าในลักษณะไม่พึงประสงค์ หรือถูกทำให้กลายเป็นประเด็นปัญหาทั้งในเชิงสาธารณสุขและประชากร ตลอดจนการเป็นปัญหาสังคม

สำหรับมุมมองด้านสาธารณสุขและประชากร ได้พิจารณาถึงการฆ่าตัวตายในแง่คุณภาพชีวิตและสุขภาพ ตลอดจนการเป็นปัจจัยทางตรงที่มีอิทธิพลต่อการตายของประชากรในแต่ละสังคม โดยในทางประชากรศาสตร์ได้พิจารณาถึงการฆ่าตัวตายเป็นสาเหตุการตายอย่างหนึ่ง (cause of death) ที่มีผลกระทบต่ออัตราการลดของขนาดประชากร (Weinstein & Pillai 2015) อย่างไรก็ตามเมื่อขยายขอบเขตการพิจารณาไปสู่ประเด็นด้านคุณภาพชีวิตและสุขภาพ การฆ่าตัวตายได้ถูกจัดให้เป็นตัวบ่งชี้อย่างหนึ่งเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสุขภาพจิต (Werth 2016) ดังนั้น การอธิบายถึงสาเหตุและแนวทางการป้องกันการฆ่าตัวตาย งานศึกษาทางด้านสาธารณสุขส่วนใหญ่จึงได้พยายามเชื่อมโยงประเด็นปัญหาดังกล่าวไปยังเรื่องสุขภาพและคุณภาพชีวิตมนุษย์ โดยพิจารณาทั้งปัจจัยภายใน อาทิ เพศ อายุ การทำงาน ความอยู่ดีมีสุขเชิงอัตวิสัย ความเครียดและการจัดการกับความเครียด ความผิดปกติทางด้านร่างกายและจิตใจ ความเจ็บป่วยส่วนบุคคล อาการซึมเศร้า ฯลฯ

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(Marshall, Burnett, & Brasure 1983; Chesney, Goodwin, & Fazel 2014) และปัจจัยภายนอก อาทิ สภาพแวดล้อมในระดับครอบครัว เพื่อนบ้าน สถานศึกษา สถานที่ทำงาน (Compton, Thompson, & Kaslow 2005) ตลอดจนปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น การควบคุมการใช้สารพิษในชีวิตประจำวันที่ถูกใช้เป็นวิธีการหนึ่งของการฆ่าตัวตาย ฯลฯ (WHO 2008)

อย่างไรก็ตาม สำหรับการฆ่าตัวตายในมุมมองแบบปัญหาสังคม นอกจากได้พิจารณาถึง ปัจจัยเชิงสังคมที่มีแนวโน้มนำไปสู่การฆ่าตัวตาย อาทิ ภาวะสังคมสมัยใหม่ ความเป็นเมือง ศาสนา มุมมองทางการเมือง เศรษฐกิจสถานะ การศึกษา ฯลฯ (Stack 2000; Stack & Kposowa 2008) ยังได้ เชื่อมโยงการกระทำดังกล่าวผ่านการรับรู้และทัศนคติของสมาชิกในสังคมตั้งแต่ระดับบุคคลใกล้ตัว หรือมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับผู้ที่คิด/พยายาม/ได้ฆ่าตัวตาย (Runeson & Åsberg 2003) มุมมอง หรือทัศนคติต่อการฆ่าตัวตายของบุคคลทั่วไปในสังคม (Johnson, Fitch, Alston and McIntosh 1980) ตลอดจนความสัมพันธ์ทางสังคมหรือชีวิตทางสังคมของผู้ต้องการฆ่าตัวตาย (Isherwood, Adam, & Hornblow 1982; Magne-Ingvar, Öjehagen, & Träskman-Bendz 1992)

ด้วยเหตุนี้การฆ่าตัวตายจึงไม่ใช่เพียงเรื่องของปัจเจกบุคคล แต่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคล รอบข้างและสังคม จากการพิจารณาถึงสาเหตุและผลกระทบด้านลบที่เกิดขึ้นจากการฆ่าตัวตาย เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการป้องกันการฆ่าตัวตาย (suicide prevention) จึงเป็นสิ่งที่ตอกย้ำให้เห็นว่า การฆ่าตัวตายเป็นปรากฏการณ์ที่มีแนวโน้มถูกพิจารณาว่ามีความหมายและคุณค่าในด้านลบหรือเป็นสิ่งที่สังคมพิจารณาว่าสมควรได้รับการแก้ไขและป้องกัน

1.2 วิวาทะว่าด้วยการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล: ศีลธรรมหรือเสรีภาพ

จากมุมมองเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายในช่วงต้น แม้ในหลายสังคมได้พิจารณาถึงการฆ่าตัวตายในลักษณะที่เป็นปัญหา แต่กระนั้นก็ได้มีกระแสเกี่ยวกับข้อถกเถียงว่าด้วยสิทธิและความชอบธรรมในการฆ่าตัวตาย โดยมองว่าการฆ่าตัวตายเป็นเรื่องปกติซึ่งตั้งอยู่บนสิทธิและความต้องการส่วนบุคคล แม้มนุษย์มีความต้องการพื้นฐานที่จะมีชีวิตอยู่รอด แต่เมื่อถึงช่วงเวลาหนึ่ง มนุษย์อาจมีเหตุผลบางอย่างที่ตัดสินใจยุติการมีชีวิตอยู่ของตนได้เช่นกัน ด้วยเหตุนี้ ความคิดเกี่ยวกับ “การฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล” (rational suicide) ซึ่งเป็นแนวคิดที่ว่าด้วยการให้ความหมายและคุณค่าของการฆ่าตัวตายว่าเป็นสิ่งที่ไม่ได้สะท้อนถึงความหมายเชิงลบเสมอไป เพราะบางคนได้ฆ่าตัวตายเนื่องจากเหตุผลจำเป็นบางประการ เช่น ความเจ็บป่วยด้วยโรคที่รักษาไม่ได้ การป่วยในระยะสุดท้าย การได้รับผลกระทบทางจิตใจอย่างรุนแรง โดยเป็นการตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานกระบวนการคิดอย่างไตร่ตรอง มีเจตนาแน่วแน่ ตลอดจนการมีเงื่อนไขรองรับอย่างสมเหตุสมผล (Siegel 1986; Angeles 1992; Werth 1995; Rogers et al. 2001) จึงนำไปสู่ข้อถกเถียงในสังคมเกี่ยวกับการสนับสนุนการ

ฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลตามมา โดยในแง่ฝ่ายสนับสนุนก็ได้อ้างถึงแนวคิดสิทธิการตาย (right to die) ของมนุษย์ (Conwell & Caine 1991) ในขณะที่ฝ่ายที่ไม่สนับสนุนก็นำข้ออ้างเกี่ยวกับคุณค่าของการมีชีวิตอยู่ตลอดจนข้อห้ามที่เสมือนเป็นบรรทัดฐานในสังคม เช่น หลักศาสนาหรือศีลธรรม (Rich & Butts 2004) อย่างไรก็ตามข้ออ้างของทั้ง 2 มุมมองต่างได้มีแนวโน้มถูกเชื่อมโยงไปสู่ประเด็นทางศาสนาด้วยเช่นเดียวกัน

1.3 ศาสนากับการฆ่าตัวตาย

ในทางสังคมวิทยา เมื่อพิจารณาถึงทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยมซึ่งเป็นกรอบความคิดแบบคลาสสิกทางสังคมวิทยาในการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมในระดับมหภาค โดยมีสาระสำคัญว่าพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมได้รับอิทธิพลจากระบบหรือโครงสร้างทางสังคมสังคม ซึ่งได้ยึดโยงและมีการประสานกันระหว่างการทำหน้าที่ของสถาบันทางสังคมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน (สัญญา สัญญา วิวัฒน์ 2551) สำหรับตัวอย่างของสถาบันทางสังคม เช่น ครอบครัว การเมือง สื่อมวลชน การแพทย์ การศึกษา เศรษฐกิจ ศาสนา นันทนาการ ฯลฯ (สนธยา พลศรี 2545) โดยในที่นี้เป็นการกล่าวถึงสถาบันศาสนาเป็นหลัก

สำหรับสถาบันศาสนามีหน้าที่ตอบสนองต่อความต้องการด้านจิตใจเพื่อให้สมาชิกในสังคมมีสิ่งยึดเหนี่ยว (สุพัตรา สุภาพ 2546) ซึ่งสอดคล้องกับที่ Emile Durkheim (1912 อ้างถึงใน Bellah 1973) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสถาบันดังกล่าวว่า ศาสนาเป็นตัวประสานให้สมาชิกในสังคมเกิดสำนึกร่วม (collective consciousness) ซึ่งเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้สังคมเกิดความเป็นปึกแผ่นขึ้นมา ทั้งนี้ ศาสนาเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการจัดระเบียบทางสังคม (social organization) โดยจุดมุ่งหมายหลักของการจัดระเบียบทางสังคม คือ การยึดเหนี่ยวให้สมาชิกในสังคมเข้าใจถึงโครงสร้างและยอมรับบรรทัดฐานทางสังคมที่สังคมได้กำหนดไว้เพื่อให้สังคมเกิดความ เป็นระเบียบ แม้สถาบันศาสนาไม่ได้มีกลไกการควบคุมทางสังคมโดยตรงเหมือนกับการบังคับใช้กฎหมายหรืออำนาจที่ถูกใช้ผ่านการทำหน้าที่จากสถาบันการเมืองการปกครอง แต่ก็มีส่วนในการขัดเกลาและการควบคุมทางสังคมในทางอ้อมเพื่อให้สมาชิกในสังคมมีพฤติกรรมตามแบบแผนที่สังคมคาดหวังได้เช่นกัน โดยสถาบันศาสนาถือได้ว่าเป็นพื้นฐานของกฎศีลธรรมหรือจารีตประเพณีในสังคม (สุพัตรา สุภาพ 2546)

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับการฆ่าตัวตาย Durkheim (1951 [1897]) ได้กล่าวว่า ทั้ง 2 สิ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก โดยเขาพบว่า ผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ที่มีโอกาสที่จะฆ่าตัวตายสูงกว่านิกายคาทอลิก เนื่องจากนิกายโปรเตสแตนต์ที่ตีความคำสอนของศาสนาให้เข้ากับแบบแผนการดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่มากกว่า ซึ่งเป็นลักษณะสังคมที่ทำ

ให้ระดับความสำนึกร่วม (collective consciousness) ถูกลดทอนลง ทำให้ปัจเจกบุคคลถอยห่างจากการยึดเหนี่ยวตนเองเข้ากับชุมชนหรือสังคม จึงทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายในที่สุด ซึ่งจากข้อค้นพบดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยในระยะเวลาดังกล่าวที่ได้อภิปรายเพิ่มเติมถึงข้อค้นพบในข้างต้น กล่าวคือ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้นับถือนิกายโปรเตสแตนต์กับคาทอลิก ในกลุ่มกลุ่มผู้นับถือนิกายโปรเตสแตนต์ที่มีอัตราการฆ่าตัวตายในระดับสูงกว่า ตลอดจนมีแนวโน้มการตีความต่อประเด็นการให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์ต่อการฆ่าตัวตาย (physician-assisted suicide) ในลักษณะที่เห็นด้วยมากกว่า เนื่องจากการตีความความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพระเจ้าของ 2 นิกายนี้มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้นับถือนิกายโปรเตสแตนต์มองว่าพระเจ้ามอบเสรีภาพในการดำรงชีวิตให้แก่มนุษย์ มนุษย์จึงมีสิทธิในการกำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตของตนเองรวมถึงความต้องการมีหรือไม่มีชีวิตอยู่ ในขณะที่ผู้นับถือนิกายคาทอลิกตีความว่าชีวิตมนุษย์เป็นของพระเจ้าและเป็นส่วนหนึ่งของพระเจ้า ดังนั้นการทำลายชีวิตตนเองด้วยการฆ่าตัวตายจึงเป็นบาป จากความเชื่อดังกล่าวของชาวคาทอลิกจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นอกจากชาวคาทอลิกมีอัตราการฆ่าตัวตายที่ต่ำกว่า ยังมีแนวโน้มที่จะไม่เห็นด้วยกับการให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์ต่อการฆ่าตัวตายมากกว่าชาวโปรเตสแตนต์ (Pescosolido & Georgianna 1989; Burdette, Hill, & Moulton 2005)

นอกจากความแตกต่างของมุมมองต่อการฆ่าตัวตายระหว่างนิกายในศาสนาคริสต์ เมื่อพิจารณาถึงมุมมองต่อการฆ่าตัวตายของศาสนาอื่น ได้พบว่า ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาที่ต่อต้านการฆ่าตัวตายอย่างปรากฏชัด ในขณะที่ศาสนาฮินดูซึ่งมีความเชื่อเกี่ยวกับการเวียนว่ายตายเกิด (reincarnation) การฆ่าตัวตายเป็นช่องทางหนึ่งของการหลุดพ้นจากชีวิตที่ไม่พึงประสงค์ในปัจจุบัน จึงทำให้ชาวฮินดูมีแนวโน้มเห็นด้วยกับเสรีภาพในการฆ่าตัวตายได้มากกว่า (Bhugra 2010; Thimmaiah, Poreddi, Ramu, Selvi, & Math 2016) อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงศาสนาพุทธ แม้ว่าศาสนาพุทธมีความเชื่อเรื่องเวียนว่ายตายเกิดเช่นเดียวกับฮินดู แต่ศาสนาพุทธได้มีข้อห้ามเกี่ยวกับการฆ่าสิ่งมีชีวิตที่รวมถึงตนเองอย่างเจตนา (Keown 1998) ดังนั้นการฆ่าตัวตายโดยเจตนาในมุมมองแบบพุทธจึงเป็นบาปหรือไม่น่าพึงประสงค์เช่นเดียวกับศาสนาอิสลามและคริสต์แบบคาทอลิก

นอกจากนี้ได้มีงานศึกษาที่พบว่าเมื่อพิจารณาถึงการนับถือศาสนาใดก็ตาม ผู้ที่มีความเคร่งศาสนาจะมีแนวโน้มที่จะไม่เห็นด้วยกับการฆ่าตัวตายมากกว่าผู้ที่ไม่เคร่งศาสนา (Maimon & Kuhl 2008; Robins & Fiske 2009) เพราะฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า แม้ในแต่ละศาสนาได้มีคำสอนที่สะท้อนถึงมุมมองต่อการฆ่าตัวตายหรือการยอมรับการฆ่าตัวตายที่แตกต่างกัน แต่ความเป็นสถาบันทางสังคมของศาสนาในฐานะที่เป็นศูนย์รวมทางด้านจิตใจอย่างหนึ่ง แม้บางศาสนาหรือบางนิกายมี

แนวโน้มสนับสนุนการฆ่าตัวตายแต่กระนั้นคำสอนดังกล่าวก็ไม่ใช่ว่าใจหลัก โดยยังมีคำสอนเรื่องอื่นตลอดจนพิธีกรรมที่ทำให้ศาสนิกชนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งที่ผูกยึดโยงเข้ากับศาสนา ดังนั้นการหน้าที่หลักของสถาบันศาสนาจึงมุ่งอุ้มชูความรู้สึกลึกซึ้งทางจิตใจของสมาชิกในสังคมให้มีหลักยึดมั่นมากกว่าการมุ่งเน้นให้จบสิ้นชีวิตโดยตรง เว้นเสียแต่การบิดเบือนคำสอนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะของคนบางกลุ่ม เช่น การฆ่าตัวตายหมู่ในโจนส์ทาวน์ (Stack 1983) อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนวรรณกรรมได้พบว่าการมีอยู่ของสถาบันศาสนาประกอบกับกระแสสังคมต่อการฆ่าตัวตายมีแนวโน้มทำให้สมาชิกในสังคมมองถึงการฆ่าตัวตายในทางลบหรือไม่เห็นด้วยกับการฆ่าตัวตายมากกว่าการสนับสนุน

1.4 สังคมอเมริกากับการฆ่าตัวตาย

จากข้อมูลของมูลนิธิชาวอเมริกันเพื่อการป้องกันการฆ่าตัวตาย (American Foundation for Suicide Prevention 2017) ได้กล่าวถึงสถานการณ์การฆ่าตัวตายในประเทศว่า การฆ่าตัวตายถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 10 ของสาเหตุการตายทั้งหมด โดยข้อมูลในปีล่าสุด (ค.ศ. 2015) ได้พบว่า มีชาวอเมริกันที่ฆ่าตัวตายคิดเป็นอัตรา 13.26 ต่อประชากร 100,000 คน ซึ่งจากการพิจารณาอัตราดังกล่าวย้อนหลังในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาได้พบว่าแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากสถานการณ์ดังกล่าวจึงสะท้อนให้เห็นว่าการฆ่าตัวตายเป็นปรากฏการณ์สำคัญอย่างหนึ่งในสหรัฐอเมริกา แม้ว่าสังคมดังกล่าวเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญกับการตระหนักถึงสิทธิและเสรีภาพในการดำเนินชีวิตในอันดับต้นของโลก (Vásquez & Porčnik 2016) ซึ่งประเด็นเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพได้ถูกใช้เป็นเหตุผลอย่างหนึ่งในการสนับสนุนการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลตามที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น แต่ในขณะเดียวกันความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมอเมริกาซึ่งครอบคลุมถึงเรื่องความหลากหลายทางศาสนาทั้งในแง่ของกลุ่ม/นิกาย และการนับถือ/ไม่นับถือ (Neusner 2009) กล่าวคือ ศาสนาซึ่งเป็นมิติด้านหนึ่งของความหลากหลายทางวัฒนธรรมสามารถมีส่วนกำหนดแบบแผนในการดำเนินชีวิตทางสังคมของปัจเจกบุคคลซึ่งรวมถึงทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายดังที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้เช่นกัน

ด้วยเหตุนี้ การคงอยู่ร่วมกันระหว่างศาสนาซึ่งสะท้อนถึงความเชื่อแบบดั้งเดิมกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลซึ่งสะท้อนถึงความเชื่อแบบสมัยใหม่จึงเป็นปรากฏการณ์ร่วมสมัยอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตามจากการทบทวนวรรณกรรมยังไม่พบว่า มีผู้ใดศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการคงอยู่ร่วมกันของ 2 ปรากฏการณ์ดังกล่าว อีกทั้งการศึกษาถึงอิทธิพลของศาสนาต่อทัศนคติการฆ่าตัวตายจากเฉพาะตัวแปรการนับถือศาสนาและ/หรือศาสนาที่นับถืออาจไม่ได้สะท้อนถึงความรู้สึกลึกซึ้งในการยึดโยงตัวเองเข้ากับศาสนาได้อย่างชัดเจน ประกอบกับยังมีข้อถกเถียงในเชิงศีลธรรมรวมถึงเสรีภาพในชีวิตเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ จึงได้หยิบยกความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนาว่าร่วมศึกษาในฐานะตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อ

ทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล (rational suicide) นอกจากนี้ยังได้คำนึงถึงความเป็นวัฒนธรรมย่อย (subculture) ของผู้ที่นับถือศาสนา เนื่องจากการทบทวนวรรณกรรมได้พบถึงความแตกต่างระหว่างนิกายกับทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายทั้งที่เป็นศาสนาเดียวกัน คือ ศาสนาคริสต์ เพราะฉะนั้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงนำเสนอให้เห็นถึงอิทธิพลของศาสนาใน 4 มิติ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนา การนับถือ/ไม่นับถือศาสนา ศาสนาที่นับถือ และนิกายในศาสนาที่นับถือ ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดเด่นสำคัญของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนาต่อทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลของประชากรในสหรัฐอเมริกา
- 2) เพื่อเปรียบเทียบอิทธิพลของความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนาต่อทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลระหว่างประชากรในสหรัฐอเมริกาที่นับถือศาสนา/นิกายที่แตกต่างกัน

3. ข้อมูล กลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้เลือกใช้แหล่งข้อมูลทุติยภูมิจากการสำรวจสถานการณ์ทางสังคมโดยทั่วไปในสหรัฐอเมริกา (General Social Survey: GSS) ปี ค.ศ. 2014² ซึ่งการสำรวจดังกล่าวเป็นการสำรวจในระดับชาติ ได้รับการจัดทำโดยศูนย์วิจัยความคิดเห็นแห่งชาติ (National Opinion Research Center; NORC) มหาวิทยาลัยชิคาโก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางสังคมและการเมือง³ ของผู้ที่อาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งครอบคลุมถึงเรื่องทัศนคติต่อการฆ่าตัวตาย และความเชื่อมั่นในสถาบันทางสังคม โดยการสำรวจดังกล่าวได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง

² แหล่งข้อมูลดังกล่าวได้รับการเผยแพร่แบบสาธารณะ ซึ่งจัดทำโดย Smith, Marsden, Hout, and Kim (2014) สามารถเข้าถึงข้อมูลได้จากเว็บไซต์ gss.norc.org/Get-The-Data ทั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ลงมือคลีนข้อมูลและจัดการตัวแปรให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมก่อนนำมาวิเคราะห์ด้วยตนเอง

³ เนื่องจากข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการฆ่าตัวตายได้ถูกจัดให้อยู่ในหมวดคำถามแบบสุ่ม กล่าวคือ เนื่องจากการสำรวจดังกล่าวประกอบไปด้วยการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางสังคมจำนวนมาก แบบสำรวจจึงได้รับการออกแบบให้มีหลายรูปแบบในลักษณะคละคำถามเกี่ยวกับประเด็นทางสังคมแตกต่างกันไป (split-ballot structure) ดังนั้นหน่วยตัวอย่างทุกรายจึงไม่ได้ตอบข้อคำถามดังกล่าว หรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 2 ใน 3 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมดที่จะมีโอกาสถูกสุ่มให้เป็นผู้ที่ได้แบบสำรวจที่มีคำถามเกี่ยวกับประเด็นทางสังคมและการเมือง เพราะฉะนั้นตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์จึงมีจำนวนต่ำกว่าจำนวนที่การสำรวจดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลไว้

แบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Sampling) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 3,842 ราย โดยกลุ่มประชากรเป้าหมายในการสำรวจดังกล่าว คือ ผู้ที่อาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกาซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป (National Opinion Research Center 2015)

4. ตัวแปรและการวัด

สำหรับตัวแปรตามในที่นี้ คือ ทักษะคิดเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นตัวแปรแบบทวินาม (dichotomous variable) โดยวัดเป็น 2 ทิศทาง คือ เห็นด้วย (มีค่าเท่ากับ 1) และไม่เห็นด้วย (มีค่าเท่ากับ 0) จากการสำรวจสถานการณ์ทั่วไปทางสังคมได้มีข้อคำถามเกี่ยวกับการวัดทักษะคิดต่อการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลจำนวน 4 ข้อคำถาม ได้แก่ เมื่อเป็นโรคที่ไม่มีทางรักษาได้เมื่อกลายเป็นบุคคลล้มละลาย เมื่อทำให้ครอบครัวของพวกเขาเสื่อมเสียเกียรติ และเมื่อรู้สึกเห็นดีเห็นชอบ/เบื่อกับการมีชีวิตอยู่และพร้อมที่จะตาย โดยในที่นี้ผู้วิจัยได้สร้างตัวแปรใหม่ขึ้นมาเป็นทักษะคิดเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล ซึ่งกำหนดให้ผู้ที่ตอบว่าเห็นด้วยการฆ่าตัวตายด้วยอย่างน้อยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งจาก 4 สาเหตุดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นผู้ที่มีทักษะคิดเห็นด้วยการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล ในขณะที่ผู้ที่ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับการฆ่าตัวตายไม่ว่าสาเหตุใดก็ตาม ถือว่าเป็นผู้ไม่เห็นด้วยการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล

สำหรับตัวแปรอิสระในที่นี้ คือ ความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนา ซึ่งเป็นตัวแปรที่มาจากข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความเชื่อมั่นในระบบศาสนา/องค์กรทางศาสนา ซึ่งเป็น 1 ในข้อคำถามในหัวข้อความเชื่อมั่นต่อมิติด้านต่าง ๆ ในประเทศซึ่งจากการสำรวจสถานการณ์ทั่วไปทางสังคมได้แบ่งเป็น 13 มิติ โดยผู้วิจัยได้จัดกลุ่มมิติต่าง ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันให้อยู่ในหมวดหมู่กันโดยจำแนกตามประเภทสถาบันทางสังคมที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม จำนวน 6 สถาบัน ได้ดังนี้

- 1) สถาบันศาสนา ประกอบไปด้วยมิติจำนวน 1 ด้าน คือ ระบบศาสนา/องค์กรทางศาสนา
- 2) สถาบันการเมือง ประกอบไปด้วยมิติจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ รัฐบาลกลาง ศาลสูงสุด สภานิติบัญญัติ การทหาร/กองทัพ
- 3) สถาบันเศรษฐกิจ ประกอบไปด้วยมิติจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ สถาบันการเงิน/การธนาคาร บริษัท/ธุรกิจขนาดใหญ่ สถาบันด้านแรงงาน
- 4) สถาบันการศึกษา ประกอบไปด้วยมิติจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ระบบการศึกษา ชุมชนทางวิทยาศาสตร์
- 5) สถาบันการแพทย์ ประกอบไปด้วยมิติจำนวน 1 ด้าน คือ ระบบการแพทย์
- 6) สถาบันสื่อสารมวลชน ประกอบไปด้วยมิติจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ รายการโทรทัศน์ สื่อข่าวสาร

อย่างไรก็ตาม แม้ในการศึกษาครั้งนี้ได้มุ่งเน้นไปที่ความเชื่อมั่นในสถาบันทางศาสนาเป็นหลัก แต่จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า สถาบันทางสังคมต่าง ๆ ล้วนมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต ดังนั้นจึงได้นำตัวแปรความเชื่อมั่นในสถาบันทางสังคมอื่น ๆ มาร่วมใช้เป็นตัวแปรควบคุม

สำหรับการวัดระดับความเชื่อมั่น ในการสำรวจสถานการณ์ทั่วไปทางสังคมได้วัดระดับความเชื่อมั่นโดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ สูง ปานกลาง และต่ำ อย่างไรก็ตามเนื่องจากความเชื่อมั่นในบางสถาบันทางสังคมประกอบไปด้วยมิติจำนวนมากกว่า 1 ด้าน อันส่งผลให้การระบุว่าคุณสมบัติอย่างมีความเชื่อมั่นต่อสถาบันทางสังคมดังกล่าวในระดับใดจึงไม่สามารถบ่งชี้ได้อย่างตรงไปตรงมา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสร้างดัชนีตัวแปรระดับความเชื่อมั่นในสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบันขึ้นมาใหม่ โดยเริ่มต้นจากการกำหนดค่าของระดับความเชื่อมั่น โดยกำหนดให้ระดับความเชื่อมั่น “สูง” มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน ระดับความเชื่อมั่น “ปานกลาง” มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน และระดับความเชื่อมั่น “ต่ำ” มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน จากนั้นจึงนำมาคำนวณโดยการหาช่วงคะแนนที่เป็นไปได้ในแต่ละสถาบันทางสังคมซึ่งมีจำนวนมิติที่ใช้ในการวัดแตกต่างกัน ซึ่งคำนวณโดยการนำจำนวนมิติในแต่ละสถาบันทางสังคมไปคูณกับ 3 (คะแนนสูงสุดของระดับความเชื่อมั่น) จะทำให้ได้คะแนนสูงสุดที่เป็นไปได้ และนำไปคูณกับ 1 (คะแนนต่ำสุดของระดับความเชื่อมั่น) จะได้คะแนนต่ำสุดที่เป็นไปได้ จากนั้นในขั้นตอนต่อมา คือ การแบ่งช่วงระดับความเชื่อมั่นออกเป็น 3 ระดับเช่นเดิม (มาก ปานกลาง น้อย) โดยคำนวณจากการนำผลต่างระหว่างค่าสูงสุดกับค่าต่ำสุดของคะแนนที่เป็นไปได้มาหารด้วย 3 จากนั้นนำผลลัพธ์ที่ได้มาเป็นตัวกำหนดช่วงระดับความเชื่อมั่นแต่ละช่วง เพราะฉะนั้นถ้าผลรวมจากการวัดระดับความเชื่อมั่นในแต่ละสถาบันทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างมีค่าตกอยู่ในช่วงคะแนนใด ก็จะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีระดับความเชื่อมั่นตามที่ได้กำหนดไว้ ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการคำนวณช่วงคะแนนที่ใช้สำหรับจัดกลุ่มระดับความเชื่อมั่นในสถาบันทางสังคมทั้ง 6 สถาบัน

ความเชื่อมั่นในสถาบันทางสังคม	จำนวนมิติ (ด้าน)	คะแนนที่เป็นไปได้ (ต่ำสุด - สูงสุด)	การแบ่งช่วงระดับความเชื่อมั่น ออกเป็น 3 ระดับ
สถาบันศาสนา	1	1 - 3	2.34 - 3.00 = สูง 1.68 - 2.33 = ปานกลาง 1.00 - 1.67 = ต่ำ
สถาบันการเมือง	4	4 - 12	9.34 - 12.00 = สูง 6.68 - 9.33 = ปานกลาง 4.00 - 6.67 = ต่ำ
สถาบันเศรษฐกิจ	3	3 - 9	7.01 - 9.00 = สูง 5.01 - 7.00 = ปานกลาง 3.00 - 5.00 = ต่ำ
สถาบันการศึกษา	2	2 - 6	4.68 - 6.00 = สูง 3.34 - 4.67 = ปานกลาง 2.00 - 3.33 = ต่ำ
สถาบันการแพทย์	1	1 - 3	2.34 - 3.00 = สูง 1.68 - 2.33 = ปานกลาง 1.00 - 1.67 = ต่ำ
สถาบันสื่อสารมวลชน	2	2 - 6	4.68 - 6.00 = สูง 3.34 - 4.67 = ปานกลาง 2.00 - 3.33 = ต่ำ

จากความสัมพันธ์กันระหว่างการทบทวนวรรณกรรมและข้อมูลที่ปรากฏในการสำรวจสถานการณ์ทางสังคมโดยทั่วไปในสหรัฐอเมริกา สำหรับตัวแปรควบคุมอื่น ๆ ที่ได้นำมา่วมใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ตัวแปรเกี่ยวกับภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ได้แก่ เพศ กลุ่มอายุโดยแบ่งตามฟังก์ชัน (functional age) การได้นับถือศาสนา สีผิว เขตพื้นที่อยู่อาศัย ระดับการศึกษาสูงสุด การทำงาน สถานภาพสมรส จำนวนพี่น้อง และประเภทครัวเรือน ระดับรายได้ต่อปี รวมถึงตัวแปรภูมิหลังเชิงอัตวิสัย ได้แก่ มุมมองทางการเมือง และระดับความสุขในชีวิต

5. การวิเคราะห์และการนำเสนอผลการศึกษา

จากการมีตัวแปรหรือปัจจัยจำนวนมากที่สามารถนำมาใช้อธิบายทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล ในการศึกษาคั้งนี้ จึงได้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ (Multiple Regression) ในรูปแบบทวินามโพรบิต (Binary Probit) ด้วยโปรแกรม STATA เพื่ออธิบายถึงอิทธิพลของความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนาที่มีต่อโอกาสในการเห็นด้วยกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลโดยกำหนดให้ผู้ที่ไม่เห็นด้วยเป็นกลุ่มอ้างอิง ภายใต้เงื่อนไขว่าได้มีการควบคุมอิทธิพลจากปัจจัยอื่น ๆ ใ้คงที่ (Ceteris Paribus) สำหรับการอ่านค่าหรือผลการวิเคราะห์ปรากฏอยู่ในรูปแบบ “ค่าผลกระทบส่วนเพิ่ม” (Marginal Effect) แทนการอ่านค่าจากอัตราเสี่ยง (Odds Ratio) เนื่องจากทำให้สามารถอ่านผลในรูปแบบโอกาสหรือความน่าจะเป็นโดยตรง โดยค่าสถิติต่าง ๆ จะได้รับการนำเสนออยู่ในรูปแบบตารางสถิติ

6. ผลการศึกษา

6.1 ลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

จากตารางที่ 2 - 4 (โปรดดูในภาคผนวก) ในภาพรวมเกี่ยวกับภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างประชากรวัยผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา พบว่า มีสัดส่วนของเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย โดยส่วนใหญ่พบว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุในช่วง 25-44 ปี เป็นกลุ่มคนผิวขาว และส่วนใหญ่เป็นผู้นับถือศาสนา สำหรับศาสนาที่ได้รับการนับถือเป็นส่วนใหญ่ คือ ศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงภูมิหลังทางเศรษฐกิจสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เมืองสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา สำหรับด้านการทำงานและเศรษฐกิจสถานะ พบว่า ผู้ที่ทำงานเต็มเวลามีสัดส่วนน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้ทำงานเต็มเวลาเพียงเล็กน้อย และโดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีรายได้ในระดับสูง หรือ มีรายได้ตั้งแต่ 25,000 \$ (หรือประมาณ 900,000 บาท) ขึ้นไปต่อปี

สำหรับข้อมูลในด้านชีวิตครอบครัว การพักอาศัย และภูมิหลังเชิงอัตวิสัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่และไม่ได้อยู่ในระหว่างการสมรสมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีพี่น้องจำนวนตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป สำหรับรูปแบบพักอาศัย พบว่า ส่วนใหญ่มีลักษณะการอยู่อาศัยแบบมากกว่า 1 คนแต่ไม่มีเด็ก สำหรับมุมมองทางการเมืองได้พบว่า ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นกลางทางการเมือง รองลงมาคืออนุรักษนิยมและเสรีนิยม ตามลำดับ ในขณะที่ระดับความสุขเชิงอัตวิสัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความสุขในระดับปานกลาง รองลงมาคือผู้ที่มีความสุขในระดับสูงและต่ำตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายเหตุผลกลับพบว่า การเป็นโรคที่ไม่มีการรักษาได้เป็นเหตุผลเดียวที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการฆ่าตัวตายด้วยเหตุผลดังกล่าว ในขณะที่เหตุผลที่เหลือ ได้แก่ การกลายเป็นบุคคลล้มละลาย การทำให้ครอบครัวของพวกเขาเสื่อมเสียเกียรติ และความรู้สึกเหน็ดเหนื่อย/เบื่อกับการมีชีวิตอยู่และพร้อมที่จะตายต่างเป็นเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย

เมื่อพิจารณาถึงระดับความเชื่อมั่นในสถาบันทางสังคมต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นต่อสถาบันทางศาสนา การเมือง เศรษฐกิจ และการแพทย์ อยู่ในระดับปานกลาง และมีความเชื่อมั่นต่อสถาบันการศึกษาในระดับสูง ในขณะที่สถาบันสื่อสารมวลชนกลับพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นต่อสถาบันดังกล่าวในระดับต่ำ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนากับทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล พบว่า ผู้ที่มีระดับความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนาในระดับสูงเป็นกลุ่มผู้ที่รายงานว่าเห็นชอบหรือเห็นด้วยกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลในสัดส่วนที่น้อยที่สุด ซึ่งเป็นสัดส่วนที่มีลำดับลดลงหลังจากผู้ที่มีความเชื่อมั่นต่อสถาบันดังกล่าวในระดับปานกลางและต่ำตามลำดับ⁴ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนามีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลจริงหรือไม่ จึงสามารถอธิบายได้ด้วยผลจากการวิเคราะห์การถดถอยในลำดับถัดไป

6.2 อิทธิพลของความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนาต่อทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล

ในเบื้องต้นเป็นการพิจารณาภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างโดยยังไม่จำแนกตามศาสนา ซึ่งแบ่งผลการวิเคราะห์เป็น 3 สมการย่อยเพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างหรือการเปลี่ยนแปลงของค่าผลกระทบส่วนเพิ่มจากการทยอยนำเข้าครั้งละกลุ่มตัวแปรต่าง ๆ ในแต่ละสมการ ได้แก่ ภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม (สมการที่ 1) ภูมิหลังเชิงอัตวิสัยหรือข้อมูลเกี่ยวกับความคิด/อุดมการณ์/ความรู้สึก (สมการที่ 2) และระดับความเชื่อมั่นในสถาบันทางสังคม (สมการที่ 3) ดังปรากฏในตารางที่ 6 (โปรดดูในภาคผนวก)

⁴ ผู้ที่เห็นด้วยกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลโดยจำแนกตามกลุ่มผู้ที่มีระดับความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนาจากสูงปานกลาง และต่ำ คิดเป็นร้อยละ 48.36 61.15 และ 68.87 ตามลำดับ

จากตารางที่ 6 เมื่อได้บรรจุตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าไปในสมการถดถอยที่ 3 ได้พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความเชื่อมั่นต่อสถาบันศาสนาในระดับสูงมีโอกาสที่จะเห็นด้วยกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลต่ำกว่าผู้ที่มีความเชื่อมั่นในระดับต่ำ โดยคิดเป็นร้อยละ 25.24 จึงสรุปได้ว่า เมื่อได้ควบคุมอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ พร้อมกันแล้ว ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนามีอิทธิพลต่อการอธิบายทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อค้นพบดังกล่าวมาจากกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมที่ยังไม่ได้จำแนกว่าเป็นผู้ที่นับถือศาสนาหรือนิกายใด อีกทั้งการควบคุมตัวแปรที่เกี่ยวกับการนับถือศาสนาเป็นการพิจารณาถึงการนับถือหรือไม่นับถือศาสนาเป็นหลัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้แสดงผลการวิเคราะห์เพิ่มเติมโดยการจำแนกตามประเภทศาสนาที่กลุ่มตัวอย่างนับถือ ดังปรากฏในตารางที่ 7 (โปรดดูในภาคผนวก)

จากตารางที่ 7 ผู้วิจัยได้แบ่งสมการถดถอยจำนวน 3 กลุ่ม⁵ คือ กลุ่มแรกซึ่งเป็นผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์โดยยังไม่จำแนกว่าเป็นนิกายใด กลุ่มที่ 2 คือ ผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ และกลุ่มที่ 3 คือ ผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก จากการพิจารณาค่าผลกระทบส่วนเพิ่มที่เกิดขึ้นเฉพาะในส่วนของตัวแปรระดับความเชื่อมั่นในสถาบันทางศาสนา พบว่า ในกลุ่มผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ ความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนา การเมือง และการศึกษา มีอิทธิพลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล โดยระดับความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนาและการเมืองมีอิทธิพลในทางลบต่อทัศนคติดังกล่าว ในขณะที่ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันการเมืองและการศึกษามีอิทธิพลในทางบวก

อย่างไรก็ตาม เมื่อจำกัดผลการวิเคราะห์เฉพาะผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ระหว่างนิกายโปรเตสแตนต์กับคาทอลิก พบว่า ความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนามีอิทธิพลทางลบต่อทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลเฉพาะในกลุ่มผู้ที่นับถือนิกายคาทอลิกเท่านั้น แต่ความเชื่อมั่นในสถาบันการเมืองกลับมีอิทธิพลทางลบต่อทัศนคติดังกล่าวเพิ่มขึ้นในกลุ่มผู้ที่นับถือนิกายโปรเตสแตนต์อย่าง

⁵ ในความเป็นจริง ยังมีกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวนหนึ่งที่รายงานว่าได้ไม่นับถือศาสนาคริสต์ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 5.88 ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ไม่นับถือศาสนา แต่เนื่องจากเมื่อเข้าสู่ขั้นตอนวิเคราะห์การถดถอย กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวซึ่งมีจำนวนน้อยมากจึงกลายเป็นข้อจำกัดที่ทำให้ข้อมูลขาดความแปรปรวนในระดับที่มากพอต่อการนำมาใช้วิเคราะห์ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้ทดลองสร้างตัวแปรหุ่นที่เป็นการนับถือศาสนาคริสต์ ศาสนาอื่น และไม่นับถือศาสนา และนำเข้าสู่การวิเคราะห์การถดถอยในแบบสมการที่ 3 ผลการศึกษาที่ได้ คือ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ไม่นับถือศาสนา (กลุ่มอ้างอิง) ผู้ที่นับถือศาสนาอื่นไม่ได้ส่งผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ประการใด ซึ่งสาเหตุอาจเกิดจากผู้ที่นับถือศาสนาอื่นในกรณีดังกล่าวประกอบไปด้วยศาสนาที่หลากหลายจึงทำให้ไม่มีอิทธิพลที่ชัดเจนต่อการทำนายทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล ดังเช่นจากการทบทวนวรรณกรรมที่พบว่า ชาวฮินดูมีแนวโน้มเห็นด้วยกับการฆ่าตัวตาย แต่ชาวมุสลิมและชาวพุทธมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยกับการฆ่าตัวตายเท่าที่ควร

เห็นได้ชัดเมื่อเปรียบเทียบกับค่าผลกระทบส่วนเพิ่มจากกลุ่มผู้นับถือศาสนาคริสต์ในภาพรวม เช่นเดียวกับความเชื่อมั่นในสถาบันการศึกษาซึ่งได้พบว่ามื่ออิทธิพลทางบวกต่อทัศนคติดังกล่าวเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนเช่นกันในกลุ่มผู้นับถือนิกายโปรเตสแตนต์

7. การอภิปรายผล

จากข้อค้นพบที่ว่า ในกลุ่มประชากรวัยผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา สถาบันศาสนายังมีอิทธิพลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายในลักษณะที่ว่าผู้ที่มีระดับความเชื่อมั่นต่อสถาบันศาสนามากเท่าใดยังมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยกับการฆ่าตัวตาย แม้ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดให้เป็นที่ทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลก็ตาม (ซึ่งความมีเหตุผลเป็นลักษณะประการหนึ่งของสังคมสมัยใหม่) จากข้อค้นพบดังกล่าวจึงมีความสอดคล้องกับหน้าที่ขั้นพื้นฐานของสถาบันศาสนาตามที่ สุพัทธา สุภาพ (2546) ได้กล่าวไว้ว่า สถาบันศาสนาไม่ว่าจะเป็นศาสนาใดก็ตามต่างมีจุดมุ่งหมายที่จะเป็นที่พึ่งทางจิตใจให้กับสมาชิกในสังคม เช่นเดียวกับที่ Durkheim (1912 อ้างถึงใน Bellah 1973) ได้กล่าวถึงความสำคัญของศาสนาไว้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้สังคมเกิดความปึกแผ่นเนื่องจากศาสนาประกอบไปด้วยคำสอนและพิธีกรรมที่ช่วยยึดเหนี่ยวให้สมาชิกในสังคมเกิดสำนึกร่วมหรือรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ดังนั้นในกลุ่มผู้ที่มีความเชื่อมั่นต่อสถาบันศาสนาในระดับสูงซึ่งสะท้อนถึงภาวะยึดเหนี่ยวจิตใจของตนเข้ากับสถาบันศาสนาในสังคม จึงส่งผลให้มีแนวโน้มที่จะไม่เห็นด้วยกับการฆ่าตัวตาย แม้ว่าเป็นการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลก็ตาม ดังนั้นเหตุผลหรือปัญหาที่เป็นเงื่อนไขสำหรับการฆ่าตัวตายจึงไม่ใช่ข้ออ้างที่ใช้สำหรับการกระทำดังกล่าว และปัญหาหรือความทุกข์ใจดังกล่าวสามารถได้รับการตอบสนองได้จากการยึดเหนี่ยวตัวเองเข้ากับสถาบันศาสนา

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์อิทธิพลของสถาบันทางศาสนาที่มีต่อทัศนคติดังกล่าวโดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามนิกายที่นับถือ พบว่า เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้นับถือศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ และเมื่อได้ควบคุมอิทธิพลจากปัจจัยอื่นแล้วพบว่า ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนากลับไม่มีอิทธิพลต่อทัศนคติดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใดเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่นับถือคาทอลิก จากข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของนิกายโปรเตสแตนต์ที่ส่งเสริมให้ผู้นับถือมีความศรัทธาในตัวเองมากกว่าการยึดโยงตนเองเข้ากับพระเจ้า และจากการพบว่าความเชื่อมั่นในระดับสูงต่อสถาบันการเมืองทำให้มีทัศนคติดังกล่าวในแง่ลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสามารถนำมาใช้รองรับการอธิบายเหตุผลที่ว่าความเชื่อมั่นในศาสนาไม่มีอิทธิพลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลในกลุ่มชาวโปรเตสแตนต์ โดยตีความได้ว่า แม้ชาวโปรเตสแตนต์ที่มีแนวโน้มที่จะฆ่าตัวตายสูงกว่าชาวคาทอลิกตามที่ Durkheim ได้กล่าวไว้ แต่ถ้าชาวโปรเตสแตนต์ได้อยู่ในสังคมที่ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในระบบการเมืองที่มีประสิทธิภาพ เช่น รัฐบาลบริหารจัดการดี มี

กระบวนการยุติธรรมที่น่าเชื่อถือ ฯลฯ ผู้ที่นับถือโปรเตสแตนต์ก็สามารถมีแนวโน้มที่จะปฏิเสธการฆ่าตัวตายได้แม้จะเป็นการฆ่าตัวตายแบบมีเหตุผล ในขณะที่เดียวกันการมีความเชื่อมั่นในระดับสูงต่อสถาบันการศึกษาที่ส่งผลต่อการเห็นด้วยกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล ก็สะท้อนให้เห็นถึงการเชื่อมั่นในศักยภาพหรือความคิด/การตัดสินใจของมนุษย์เกี่ยวกับสิทธิในการมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตของชาวโปรเตสแตนต์ซึ่งมีลักษณะตรงกันข้ามกับการมีทรรศนะว่าชีวิตถูกกำหนดโดยพระเจ้าดังที่ชาวคาทอลิกได้ยึดมั่น

8. สรุปและข้อเสนอแนะ

สหรัฐอเมริกานอกจากเป็นประเทศที่ประชากรมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม อีกทั้งยังตระหนักและให้ความสำคัญกับเรื่องเสรีภาพในชีวิต จึงทำให้ในบางครั้งเกิดประเด็นถกเถียงว่าด้วยความเหมาะสมในการยึดมั่นหรือปฏิบัติตามระบอบแบบแผนทางวัฒนธรรมกับเสรีภาพ/สิทธิส่วนบุคคล ซึ่งครอบคลุมถึงเรื่องทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลด้วยเช่นกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจสถานการณ์ทางสังคมโดยทั่วไปของประชากรวัยผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกาพบว่า ความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนามีอิทธิพลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามอิทธิพลดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงหรือส่งผลที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของคนแต่ละกลุ่มซึ่งในที่นี้คือการนับถือศาสนา/นิกายที่แตกต่างกัน ดังเช่นข้อค้นพบที่แตกต่างกันระหว่างชาวคริสต์นิกายคาทอลิกกับโปรเตสแตนต์ดังที่ได้อภิปรายไว้ในหัวข้อก่อนหน้านี้

สำหรับปัจจัยอื่น ๆ ในลักษณะภูมิหลังทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนภูมิหลังเชิงอัตวิสัย ที่มีอิทธิพลต่อการเห็นด้วยกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล ได้แก่ กลุ่มอายุ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้อายุ 60-69 ปี หรือผู้สูงวัยตอนต้น) กลุ่มคนผิวขาว ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา และการมีระดับรายได้ที่สูงกว่า สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่เห็นด้วยกับกรณีดังกล่าว ได้แก่ การได้นับถือศาสนา

จากข้อค้นพบต่าง ๆ ในการศึกษาครั้งนี้ จึงสรุปได้ว่า แม้การฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลสามารถถูกพิจารณาได้ทั้งในแง่บวกและลบ แต่อิทธิพลของสถาบันศาสนาที่มีบทบาทต่อการขัดเกลาชีวิตมนุษย์มาตั้งแต่ด้วยเยาว์ในแง่ของการเป็นสถาบันที่พึงทางจิตใจ จึงทำให้ในภาพรวม แม้การมีความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนามีอิทธิพลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล แต่กระนั้นความแตกต่างของคำสอนของในแต่ละศาสนาหรือในแต่ละนิกายในศาสนาเดียวกันอาจส่งผลให้มุมมองในการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับการกระทำดังกล่าวแตกต่างกันไป ตลอดจนความแตกต่างทางภูมิหลังและอิทธิพลจากการขัดเกลาทางสังคมผ่านสถาบันทางสังคมอื่น ๆ ซึ่งสะท้อนผ่านระดับความเชื่อมั่นหรือการยึดโยงตนเองเข้ากับสถาบันทางสังคม อย่างไรก็ตามเนื่องจาก

การศึกษาในครั้งนี้เป็นข้อค้นพบที่ได้จากการสำรวจในสหรัฐอเมริกาเท่านั้น อิทธิพลของความเชื่อมั่นต่อสถาบันทางสังคมต่าง ๆ ในบริบทของประเทศหรือสังคมอื่น อาจส่งผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลในลักษณะที่แตกต่างกันไปได้เช่นกัน

สำหรับข้อเสนอแนะในที่นี้ จากข้อค้นพบที่ว่าสถาบันศาสนามีอิทธิพลต่อการกำหนดทัศนคติของประชากรวัยผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล ประการแรก ในกรณีที่พิจารณาว่าการฆ่าตัวตาย (ไม่ว่าจะมีเหตุผลหรือไม่ก็ตาม) เป็นสิ่งที่ไม่สมควรกระทำ การเสริมสร้างความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนาในสังคมอเมริกาจึงมีส่วนช่วยทำให้สมาชิกในสังคมเห็นคุณค่าของการมีชีวิตอยู่ต่อมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ Pescosolido and Georgianna (1989) ที่ได้กล่าวถึงบทบาทของเครือข่ายองค์กรทางศาสนาที่มีบทบาทในการลดอัตราการฆ่าตัวตายในสังคม ในขณะที่เดียวกันถ้าพบว่ามีประชากรบางส่วนที่ระดับความเชื่อมั่นต่อสถาบันศาสนาไม่มีอิทธิพลต่อทัศนคติดังกล่าว เช่น กลุ่มผู้ที่นับถือโปรเตสแตนต์ รัฐบาลก็สามารถใช้กลไกในการเสริมสร้างความเชื่อมั่นผ่านสถาบันทางสังคมอื่น ๆ เช่น สถาบันการเมือง เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มคนเหล่านี้ไม่เห็นด้วยกับการฆ่าตัวตาย อาทิ การเสริมสร้างความเชื่อมั่นเกี่ยวกับการบริหารบ้านเมืองและสังคม การบริหารด้านกระบวนการยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ฯลฯ เพื่อให้สมาชิกในสังคมได้รู้สึกว่าการเป็นพลเมืองหรือผู้ที่อยู่ในสังคมดังกล่าวเป็นสิ่งที่พึงประสงค์ หรือเป็นสังคมที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับการมีชีวิตอยู่เรื่อยไปจนกว่าจะถึงอายุขัย

ประการต่อมา สำหรับในกรณีที่พิจารณาว่าการฆ่าตัวตายเป็นสิทธิส่วนบุคคล หรือเป็นเรื่องที่สามารถยอมรับได้ ดังที่กล่าวไปแล้วว่า สถาบันศาสนามักมีอิทธิพลต่อการปลูกฝังความเชื่อซึ่งเชื่อมโยงกับการตอบสนองความต้องการทางจิตใจอันเป็นหนึ่งในความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ดังนั้นการมุ่งเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนาเพียงอย่างเดียวจึงอาจมีความเป็นไปได้ยาก อย่างไรก็ตามจากผลการศึกษาในครั้งนี้ได้พบว่า สำหรับประชากรวัยผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา ความเชื่อมั่นในระดับสูงต่อสถาบันการศึกษาสามารถมีอิทธิพลทางบวกต่อการเห็นด้วยกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล ดังนั้นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นผ่านสถาบันการศึกษาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การให้ความรู้และการทำความเข้าใจกับสมาชิกในสังคมเกี่ยวกับข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์หรือความจำเป็นของการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล ฯลฯ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถทำให้สมาชิกในสังคมมีทัศนคติเปิดรับเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวได้เช่นกัน

รายการอ้างอิง

- ประเวช ตันติพิวัฒนสกุล และสุรสิงห์ วิศรุตรัตน์. (2542). *ฆ่าตัวตาย การสอบสวนหาสาเหตุและการป้องกัน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่: นพบุรีการพิมพ์.
- สนธยา พลศรี. (2545). *หลักสังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2551). *ทฤษฎีสังคมวิทยา: เนื้อหาและแนวการใช้ประโยชน์เบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา สุภาพ. (2546). *สังคมวิทยา*. พิมพ์ครั้งที่ 23. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- American Foundation for Suicide Prevention. (2017). Suicide Statistics. Retrieved from <https://afsp.org/about-suicide/suicide-statistics/> [June 22, 2017].
- Angeles, P. A. (1992). *The Harper Collins Dictionary of Philosophy*. ed. Eugene Ehrlich.
- Bellah, R. N. (1973). *Emile Durkheim: On Morality and Society, Selected Writings*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Bhugra, D. (2010). Commentary: Religion, religious attitudes and suicide. *International Journal of Epidemiology*, 39(6), 1496-1498.
- Burdette, A. M., Hill, T. D., & Moulton, B. E. (2005). Religion and Attitudes Toward Physician-Assisted Suicide and Terminal Palliative Care. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 44(1), 79-93.
- Chesney, E., Goodwin, G. M., & Fazel, S. (2014). Risks of all-cause and suicide mortality in mental disorders: a meta-review. *World Psychiatry*, 13(2), 153-160.
- Compton, M. T., Thompson, N. J., & Kaslow, N. J. (2005). Social environment factors associated with suicide attempt among low-income African Americans: The protective role of family relationships and social support. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 40(3), 175-185.
- Conwell, Y., & Caine, E. D. (1991). Rational suicide and the right to die: reality and myth. *The New England Journal of Medicine*, 325(15), 1100-1103.
- Durkheim, E. (1951 [1897]). *Suicide*. New York: Free Express.
- Isherwood, J., Adam, K. S., & Hornblow, A. R. (1982). Life event stress, psychosocial factors, suicide attempt and auto-accident proclivity. *Journal of Psychosomatic Research*, 26(3), 371-383.

- Johnson, D., Fitch, S. D., Alston, J. P., & McIntosh, W. A. (1980). Acceptance of conditional suicide and euthanasia among adult Americans. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 10(3), 157-166.
- Keown, D. (1998). Suicide, assisted suicide and euthanasia: A Buddhist perspective. *Journal of Law and Religion*, 13(02), 385-405.
- Magne-Ingvar, U., Öjehagen, A., & Träskman-Bendz, L. (1992). The social network of people who attempt suicide. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 86(2), 153-158.
- Maimon, D., & Kuhl, D. C. (2008). Social control and youth suicidality: situating Durkheim's ideas in a multilevel framework. *American Sociological Review*, 73(6), 921-943.
- Marshall, J. R., Burnett, W., & Brasure, J. (1983). On precipitating factors: cancer as a cause of suicide. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 13(1), 15-27.
- National Opinion Research Center. (2015). *General Social Surveys. 1972-2014: Cumulative Codebook*. University of Chicago.
- Neusner, J. (Ed.). (2009). *World Religions in America: An Introduction*. (4th edition). Louisville, KY: Westminster John Knox Press.
- Pescosolido, B. A., & Georgianna, S. (1989). Durkheim, suicide, and religion: Toward a network theory of suicide. *American Sociological Review*, 33-48.
- Rich, K. L., & Butts, J. B. (2004). Rational suicide: uncertain moral ground. *Journal of Advanced Nursing*, 46(3), 270-278.
- Robins, A., & Fiske, A. (2009). Explaining the relation between religiousness and reduced suicidal behavior: Social support rather than specific beliefs. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 39(4), 386-395.
- Rogers, J. R., Gueulette, C. M., Abbey-Hines, J., Carney, J. V., & Werth Jr, J. L. (2001). Rational suicide: An empirical investigation of counselor attitudes. *Journal of Counseling and Development: JCD*, 79(3), 365.
- Runeson, B., & Åsberg, M. (2003). Family history of suicide among suicide victims. *American Journal of Psychiatry*, 160(8), 1525-1526.
- Siegel, K. (1986). Psychosocial aspects of rational suicide. *American Journal of Psychotherapy*, 40(3), 405-418.

- Smith, Tom W., Marsden, Peter, Hout, Michael, and Kim, Jibum. (2014). General Social Surveys [machine-readable data file]. Retrieved March 18, 2017, from <http://gss.norc.org/Get-The-Data>.
- Stack, S. (1983). The effect of the Jonestown suicides on American suicide rates. *The Journal of Social Psychology*, 119(1), 145-146.
- Stack, S. (2000). Suicide: a 15-year review of the sociological literature part II: modernization and social integration perspectives. *Suicide and Life-Threatening Behavior*, 30(2), 163-176.
- Stack, S., & Kposowa, A. J. (2008). The Association of Suicide Rates with Individual-Level Suicide Attitudes: A Cross-National Analysis. *Social Science Quarterly*, 89(1), 39-59.
- Thimmaiah, R., Poreddi, V., Ramu, R., Selvi, S., & Math, S. B. (2016). Influence of religion on attitude towards suicide: an Indian Perspective. *Journal of Religion and Health*, 55(6), 2039-2052.
- Vásquez, I. & Porčnik, T. (2016). *The Human Freedom Index 2016 A Global Measurement of Personal, Civic, and Economic Freedom*. Washington, D.C.: The Cato Institute.
- Werth, J. (1995). Rational suicide reconsidered: AIDS as an impetus for change. *Death Studies*, 19(1), 65-80.
- Werth, J. (2016). *Rational Suicide? Implication for Mental Health Professionals*. London: Routledge.
- Weinstein, J., & Pillai, V. K. (2015). *Demography: The Science of Population*. Lanham, Maryland: Rowman & Littlefield.
- World Health Organization. (2008). *Clinical Management of Acute Pesticide Intoxication: Prevention of Suicidal Behaviours*. Geneva: WHO Document Production Services.
- World Health Organization. (2012). *Public Health Action for the Prevention of Suicide*. Geneva: WHO Document Production Services.

ภาคผนวก⁶

ตารางที่ 2 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม

ตัวแปร	ร้อยละ	ตัวแปร	ร้อยละ
เพศ		ระดับรายได้ต่อปี	
ชาย	44.64	สูง	62.58
หญิง	55.36	ปานกลาง	22.93
รวม	100.00 (3,842)	ต่ำ	14.49
กลุ่มอายุ		รวม	100.00 (2,333)
18 – 24 ปี	5.13	สถานะของการทำงาน	
25 – 44 ปี	35.99	ทำงานเต็มเวลา	48.02
45 – 59 ปี	28.47	ไม่ได้ทำงานเต็มเวลา	51.98
60 – 69 ปี	16.11	รวม	100.00 (3,840)
70 – 79 ปี	9.66	สถานภาพสมรส	
80 ปี ขึ้นไป	4.64	อยู่ระหว่างการสมรส	46.05
รวม	100.00 (3,818)	ไม่ได้สมรส	53.95
สีผิว		รวม	100.00 (3,837)
ผิวขาว	75.74	ประเภทครัวเรือน	
ผิวสี	15.23	อยู่เพียงลำพัง	26.37
สีผิวอื่น	9.03	อยู่กันมากกว่า 1 คน แต่ไม่มี	50.63
รวม	100.00 (3,842)	เด็ก	
การได้นับถือศาสนา		อยู่กันมากกว่า 1 คน และมีเด็ก	23.00
ได้นับถือ	79.29	รวม	100.00 (3,804)
ไม่ได้นับถือ	20.71	จำนวนพี่น้อง	
รวม	100.00 (3,820)	ไม่มีพี่น้อง	3.76
เขตพื้นที่อยู่อาศัย		มีพี่น้อง 1-2 คน	39.39
เมือง	88.44	มีพี่น้องตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป	56.85
ชนบท	11.56	รวม	100.00 (3,833)
รวม	100.00 (3,842)	มุมมองทางการเมือง	
ระดับการศึกษาสูงสุด		เสรีนิยม	28.26
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	11.76	อนุรักษนิยม	32.58
		เป็นกลาง	39.16

⁶ ตารางสถิติทุกตารางได้รับการจัดทำโดยผู้วิจัย

ตัวแปร	ร้อยละ	ตัวแปร	ร้อยละ
มัธยมศึกษา	49.95	รวม	100.00 (3,723)
สูงกว่ามัธยมศึกษา	38.29	ระดับความสุขเชิงอัตวิสัย	
รวม	100.00 (3,842)	สูง	30.72
		ปานกลาง	56.39
		ต่ำ	12.89
		รวม	100.00 (3,832)

ตารางที่ 3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรเกี่ยวกับศาสนาและระดับความเชื่อมั่นในสถาบันทางสังคมต่าง ๆ

ตัวแปร	ร้อยละ	ตัวแปร	ร้อยละ
ศาสนาที่นับถือ		ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันเศรษฐกิจ	
นับถือคริสต์	94.12	สูง	7.15
นับถือศาสนาอื่น	5.88	ปานกลาง	47.65
รวม	100.00 (3,029)	ต่ำ	45.20
นิกายของศาสนาคริสต์		รวม	100.00 (2,449)
โปรเตสแตนต์	66.65	ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันการศึกษา	
คาทอลิก	33.35	สูง	45.33
รวม	100.00 (2,639)*	ปานกลาง	39.16
ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนา		ต่ำ	15.51
สูง	18.59	รวม	100.00 (2,482)
ปานกลาง	56.97	ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันการแพทย์	
ต่ำ	24.43	สูง	37.85
รวม	100.00 (2,517)	ปานกลาง	51.56
ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันการเมือง		ต่ำ	10.59
สูง	12.58	รวม	100.00 (2,560)
ปานกลาง	58.88	ระดับความเชื่อมั่นในสื่อสารมวลชน	
ต่ำ	28.55	สูง	10.47
รวม	100.00 (2,473)	ปานกลาง	32.91
		ต่ำ	56.62
		รวม	100.00 (2,522)

* จำนวนดังกล่าวไม่รวมชาวคริสต์ที่ไม่ทราบว่ามีนิกายใด

ตารางที่ 4 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลในภาพรวม

ทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลในภาพรวม	ร้อยละ
เห็นด้วย	60.55
ไม่เห็นด้วย	39.45
รวม	100.00 (2,563)

ตารางที่ 5 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลในแต่ละด้าน

ทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลในแต่ละด้าน	ร้อยละ
การเป็นโรคที่ไม่มีทางรักษาได้	
เห็นด้วย	60.74
ไม่เห็นด้วย	39.26
รวม	100.00 (2,499)
การกลายเป็นบุคคลล้มละลาย	
เห็นด้วย	12.32
ไม่เห็นด้วย	87.68
รวม	100.00 (2,540)
การทำให้ครอบครัวของพวกเขาเสื่อมเสียเกียรติ	
เห็นด้วย	12.24
ไม่เห็นด้วย	87.76
รวม	100.00 (2,525)
และความรู้สึกเหน็ดเหนื่อย/เบื่อกับการมีชีวิตอยู่และพร้อมที่จะตาย	
เห็นด้วย	20.33
ไม่เห็นด้วย	79.67
รวม	100.00 (2,518)

ตารางที่ 6 ค่าผลกระทบส่วนเพิ่มของการวิเคราะห์ทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลของประชากรวัยผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา

ตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ ทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล	ค่าผลกระทบส่วนเพิ่ม (marginal effects)		
	สมการที่ 1	สมการที่ 2	สมการที่ 3
เพศ (กลุ่มอ้างอิง = หญิง)			
ชาย	0.0490*	0.0467*	-0.0060
กลุ่มอายุ (กลุ่มอ้างอิง = 18-24 ปี)			
25 – 44 ปี	0.0265	0.0092	0.0556
45 – 59 ปี	0.0686	0.0521	0.1535
60 – 69 ปี	0.0334	0.0154	0.2140**
70 – 79 ปี	-0.1067	-0.1125	0.1004
80 ปี ขึ้นไป	-0.2771	-0.2023	-0.0293
สีผิว (กลุ่มอ้างอิง = สีผิวอื่น)			
ผิวขาว	0.1547***	0.1787***	0.2291***
ผิวสี	-0.0962*	-0.1042*	-0.0725
การได้นับถือศาสนา (กลุ่มอ้างอิง = ไม่ได้นับถือศาสนา)			
ได้นับถือศาสนา	-0.2561***	-0.2248***	-0.2056***
เขตพื้นที่อยู่อาศัย (กลุ่มอ้างอิง = ชนบท)			
เมืองและชานเมือง	0.1015**	0.1045**	0.1483**
ระดับการศึกษาสูงสุด (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำกว่ามัธยมศึกษา)			
มัธยมศึกษา	0.1489***	0.1708***	0.1355
สูงกว่ามัธยมศึกษา	0.2093***	0.2373***	0.1654*
ระดับรายได้ต่อปี (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำ)			
สูง	0.0364	0.0391	0.1193*
ปานกลาง	-0.0240	-0.0211	0.1070*
สถานะของการทำงาน (กลุ่มอ้างอิง = ไม่ได้ทำงานเต็มเวลา)			
ทำงานเต็มเวลา	0.0037	0.0267	-0.1157
สถานภาพสมรส (กลุ่มอ้างอิง = ไม่ได้สมรส)			
อยู่ระหว่างการสมรส	-0.0694**	-0.0433	-0.0335
จำนวนพี่น้อง (กลุ่มอ้างอิง = ไม่มีพี่น้อง)			
มีพี่น้อง 1-2 คน	-0.0920	-0.1014	0.0014
มีพี่น้องตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป	-0.1036	-0.1061	-0.0286
ประเภทครัวเรือน (กลุ่มอ้างอิง = อยู่เพียงลำพัง)			

ตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ ทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล	ค่าผลกระทบส่วนเพิ่ม (marginal effects)		
	สมการที่ 1	สมการที่ 2	สมการที่ 3
อยู่กันมากกว่า 1 คน แต่ไม่มีเด็ก	0.0265	0.0252	-0.0709
อยู่กันมากกว่า 1 คน และมีเด็ก	0.0085	0.0149	-0.0394
มุมมองทางการเมือง (กลุ่มอ้างอิง = เป็นกลาง)			
เสรีนิยม	-	0.0741**	0.0300
อนุรักษนิยม	-	-0.1177***	-0.0761
ระดับความสุขเชิงอัตวิสัย (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำ)			
สูง	-	-0.1331**	-0.1251
ปานกลาง	-	-0.0746	-0.0927
ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนา (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำ)			
สูง	-	-	-0.2524***
ปานกลาง	-	-	-0.0956*
ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันการเมือง (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำ)			
สูง	-	-	-0.0890
ปานกลาง	-	-	-0.0090
ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันเศรษฐกิจ (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำ)			
สูง	-	-	0.0933
ปานกลาง	-	-	0.0384
ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันการศึกษา (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำ)			
สูง	-	-	0.1406**
ปานกลาง	-	-	0.0620
ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันการแพทย์ (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำ)			
สูง	-	-	-0.0661
ปานกลาง	-	-	-0.0923
ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันสื่อสารมวลชน (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำ)			
สูง	-	-	0.0728
ปานกลาง	-	-	-0.0088
จำนวนตัวอย่าง (observations)	1,512	1,477	700
ค่า Pseudo R-square	0.1070	0.1264	0.1427

หมายเหตุ * หมายถึง ค่าผลกระทบส่วนเพิ่มที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

** หมายถึง ค่าผลกระทบส่วนเพิ่มที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

*** หมายถึง ค่าผลกระทบส่วนเพิ่มที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 7 ค่าผลกระทบส่วนเพิ่มของการวิเคราะห์ทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผลของประชากรวัยผู้ใหญ่ที่นับถือศาสนาคริสต์ในสหรัฐอเมริกา⁷

ตัวแปรที่ใช้พยากรณ์ ทัศนคติเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายอย่างมีเหตุผล	ค่าผลกระทบส่วนเพิ่ม (marginal effects)		
	ชาวคริสต์	โปรเตสแตนต์	คาทอลิก
ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนา (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำ)			
สูง	-0.1999**	-0.1647	-0.2295
ปานกลาง	-0.0527	0.0297	-0.2431**
ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันการเมือง (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำ)			
สูง	-0.1562*	-0.2209*	-0.1246
ปานกลาง	-0.0013	0.0370	-0.0654
ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันเศรษฐกิจ (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำ)			
สูง	0.1632	0.1528	0.1817
ปานกลาง	0.0570	0.0804	0.1144
ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันการศึกษา (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำ)			
สูง	0.1463*	0.2836***	-0.1350
ปานกลาง	0.0488	0.0710	-0.1406
ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันการแพทย์ (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำ)			
สูง	-0.0316	-0.0220	0.2449
ปานกลาง	-0.0563	-0.0844	0.3086
ระดับความเชื่อมั่นในสถาบันสื่อมวลชน (กลุ่มอ้างอิง = ต่ำ)			
สูง	-0.0295	-0.1246	0.1316
ปานกลาง	-0.0361	-0.0621	0.0963
จำนวนตัวอย่าง (observations)			
	514	306	169
ค่า Pseudo R-square			
	0.1053	0.1549	0.1713

หมายเหตุ * หมายถึง ค่าผลกระทบส่วนเพิ่มที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

** หมายถึง ค่าผลกระทบส่วนเพิ่มที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

*** หมายถึง ค่าผลกระทบส่วนเพิ่มที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

⁷ ตารางดังกล่าวเป็นการนำเสนอค่าผลกระทบส่วนเพิ่มเฉพาะในส่วนตัวแปรระดับความเชื่อมั่นในสถาบันทางสังคมเท่านั้น ซึ่งได้รับการควบคุมอิทธิพลจากตัวแปรอื่น ๆ เช่นเดียวกับในการวิเคราะห์ในตารางที่ 6